

พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชน
ในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย
**Political Behavior of Local Leaders According to People's Views in
Pho Tak District, Nong Khai Province**

พระวุฒิชัย หิตวิชโซ (เกาโพธิ์),
สุรพล พรหมกุล และ สมควร นามสีฐาน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
**Pra Wuttichai Hitawichjo (Puapo),
Suraphon Promgun and Somkhuan Namseethan**
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: wuttichaipoapo@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น ตามปัจจัยส่วนบุคคลและตามหลักสัปปุริสธรรม 7 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน และตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกันกับมีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรมต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3) แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นควรเป็นศูนย์กลางของความสามัคคี มีความจริงใจในการพัฒนาจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม ไม่มีอคติในการพัฒนาดูแลความปลอดภัยในสถานการณ์ฉุกเฉิน ช่วยเหลือตามสภาพความเดือดร้อนและได้อนุเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางการเมือง; ผู้นำท้องถิ่น; ประชาชน

Abstracts

The objectives of this research were as follows: 1) to study the level of political behavior of local leaders; 2) to compare political behavior of local leaders according to their personal factors and the Seven Sappurisdhamma (Qualities of a good man); 3) to study guidelines for promoting political behavior of local leaders according to people's views in Pho Tak District, Nong Khai Province. This study was carried out by means of mixed methods research): quantitative and qualitative. The sample group was 400 people in Pho Tak district, Nong Khai Province and 8 key informants. The statistics used in the research were: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t- test (One-way analysis of variance) and the contextual content analysis technique was used for interpreting the qualitative data.

The results of the research were as follows:

1) The level of political behavior of local leaders according to people's views in Pho Tak district. Nong Khai Province overall was at a high level in all 3 aspects and that of the Seven Sappurisdhamma overall was at a high level.

2) The comparison of the political behavior of local leaders according to people's views in Pho Tak District found that people with differences in sexes and ages had views on political behavior of local leaders in Pho Tak district indifferently. The people with differences in the level of education, occupation and monthly income had different opinions on the behavior of local leaders in Pho Tak district with statistical significance at the level of 0.05.

3) The guideline for promoting political behavior of local leaders according to people's views in Pho Tak District Nong Khai Province and the Seven Sappurisdhamma is that local leaders should be the center of unity, have sincerity in developing appropriate budget allocation, have no prejudice in the development of safety care in emergency situations, help according to distress conditions and help the disadvantaged in the community.

Keyword: Political Behavior; Local Leaders; People

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ถือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยกับประชาชนโดยให้ประชาชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชน หน้าที่พลเมืองอันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุด จึงกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดโดยมีตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรที่เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะทำภารกิจเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมายรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปัจจุบันผู้นำท้องถิ่นได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางการเมือง คือ พฤติกรรมทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้นพฤติกรรมทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียง การเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น การเข้าร่วมประชาพิจารณ์ การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง ซึ่งณรงค์ สินสวัสดิ์ กล่าวว่า พฤติกรรมทางการเมืองของบุคคล เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระดับต่าง ๆ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การช่วยพรรคการเมืองหาเสียง การลงสมัครรับเลือกตั้ง การเดินขบวนหรือแสดงออกซึ่งการคัดค้านรัฐบาล การเลือกพรรคการเมืองที่เห็นว่าดีที่สุด การเลือกอุดมการณ์ทางการเมืองที่เห็นว่าดีที่สุด รวมไปถึงพฤติกรรมของผู้นำการเมือง เป็นต้น พฤติกรรมทางการเมืองที่มีลักษณะเด่น คือ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนในอำเภอโพธิ์ตากพบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีพฤติกรรมทางการเมือง คือ มีการรณรงค์ให้ไปใช้เลือกตั้ง มีการเชิญชวนให้ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้งอีกทั้งให้มีการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมของ ส.ส. ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร รวมถึงพฤติกรรมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้นำท้องถิ่นแสดงออกในชุมชนสังคมโดยที่ประชาชนรับรู้ได้ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคายเพื่อนำไปสู่การสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นและจะมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้นำไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7
4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7

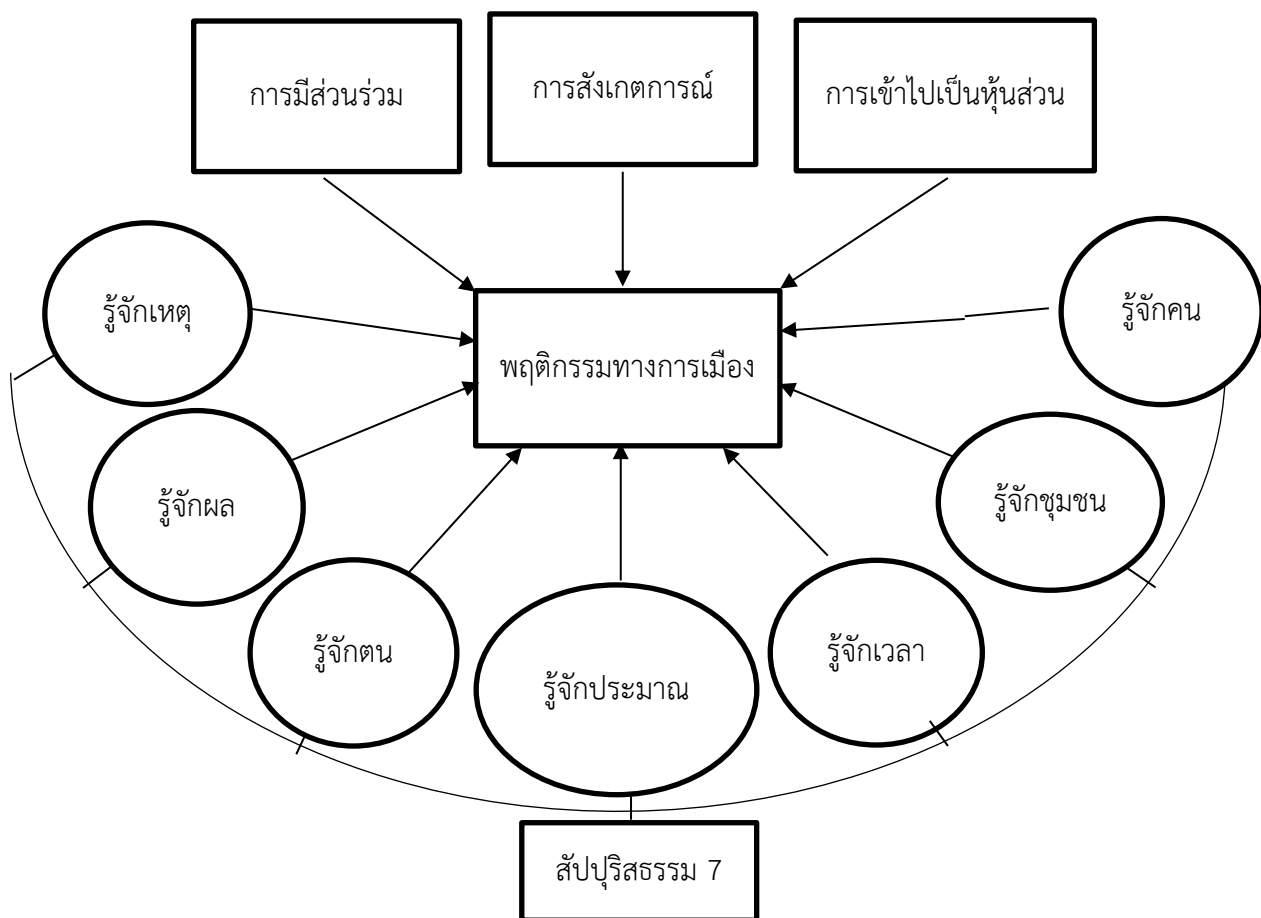
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 8 รูปหรือคน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย จำนวน 3 ตำบล มีจำนวนประชากร 15,316 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทฤษฎีของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยสังเคราะห์งานวิจัยของ สนุก สิงห์มาตรและพิกุล มีมานะ (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 จำแนกตามอายุ ประชากรส่วนใหญ่มีอายุ 38-47 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ ประชากรที่มีอายุ 28 – 37 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ประชากรที่มีอายุ 18-27 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ประชากรที่มีอายุ 48 – 57 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และ ประชากรที่มีอายุ 58 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 จำแนกตามระดับการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาคือ ประชากรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปลาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.05 ประชากรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ประชากรที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และ ประชากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ ประชากรที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ประชากรที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ประชากรที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ ประชากรที่มีรายได้ 20,000 คิดเป็นร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองของท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่น และด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของท้องถิ่น ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักปฐุสธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นความเป็นผู้รู้จักตนเอง รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นความเป็นผู้รู้จักเหตุ ด้านพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นความเป็นผู้รู้จักชุมชน ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองของท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย

จำแนกตาม อายุ พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองของท้องถิ่นด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตาม กลุ่มอาชีพ พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองตามพรรคของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 จำแนกโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่น ด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองของท้องถิ่น และด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองตามพรรคของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 จำแนกตามรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลา รู้จักชุมชน และรู้จักบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามพรรคของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามพรรคของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยอิสระและเต็มใจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ปฏิบัติตนตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมภายใต้กฎหมายเดียวกัน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะชน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ สอดคล้องกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางสังคม พบว่า บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคือ สามี/ภรรยา สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคือ โทรทัศน์ เคเบิลทีวีท้องถิ่น ขัดแย้งกับ ศุภักษร ตรีกลศิริ (2553 : 70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหา

ต่ำได้ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรม สอดคล้องกับ สนุก สิงห์มาตร (2556 : 60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย ของพลเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่าระดับพฤติกรรมทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของ พลเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทรรศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคายด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนภายในท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่ใกล้ชิดกับวิถีชุมชน องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นเป็นการสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนระดับท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการ พัฒนาสมรรถนะขององค์การของบุคลากร เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและให้ประชาชนติดตามผลการ ดำเนินการของท้องถิ่นได้อย่างอิสระประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึง ทำให้แนวทางการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในระดับมากสอดคล้องกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : 35) ได้ ทำการศึกษา “พฤติกรรมทางเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยทางสังคม พบว่า บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ สามัญ/ภรรยา สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคือ โทรทัศน์ เคเบิลทีวีท้องถิ่น 2.ปัจจัยทาง การเมือง พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านคุณสมบัติพรรคการเมือง รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของหัวหน้าคณะ และด้านคุณสมบัติ ผู้สมัคร ตามลำดับ 3. พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า แบบแผนการตัดสินใจนั้น ประชาชนเลือกพรรคและบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุด ในขณะที่เหตุผลในการเลือกตัวบุคคลประชาชนเลือก ผู้สมัครที่เข้าใจปัญหาคนในพื้นที่เป็นจำนวนมากที่สุด และเหตุผลในการเลือกพรรค ประชาชนเลือกพรรค เพราะชอบหัวหน้าพรรคเป็นจำนวนมากที่สุด 4.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและ ปัจจัยทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัย ส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ปัจจัยทางสังคม คือ บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สื่อประชาสัมพันธ์ที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และปัจจัยทางการเมือง คือ ด้าน คุณสมบัติผู้สมัคร ด้านคุณสมบัติพรรคการเมือง ด้านคุณลักษณะของหัวหน้าคณะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรร มการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ขัดแย้งกับ บุศรา โพธิสุข (2558 : 151-164) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ศุ ภักษร ตระกูลศิริ (2553 : 74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้

สิทธิ์ เลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรม ก่อนการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตามลำดับ

3. ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคายด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองของท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีการติดตามทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นซึ่งอยู่ใกล้ชิดก็สามารถสังเกตเห็นได้จากการปฏิบัติในหน้าที่หรืองานที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคายด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นรู้จักการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตน กล้ายื่นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับ ภักษร ตระกูลศิริ (2553 : 74) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขระ จังหวัดสุรินทร์” พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักปฐริธรรม 7

ระดับระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ตามหลักปฐริธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นได้นำพาประชาชนให้แสดงออกทางการเมืองโดยความเป็นธรรมผู้นำท้องถิ่นได้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาสังคมโดยนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ ธนสรร ธรรมสอน และ บุญทัน ดอกไธสง (2558 : 171-190) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ พบว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรี มีองค์ประกอบสำคัญที่สุดคือ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มองกว้าง มองไกล มองรอบด้าน ซึ่งขัดแย้งกับ บุศรา โพธิ์สุข (2558 : 151-164) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย

จากการเปรียบเทียบความไว้วางใจในทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดหนองคายโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 5 ด้านคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

1) ผลการวิจัย พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม จำแนกตามเพศ พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2560 มาตรา 27 ความว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายมีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนาการศึกษา ฝักใฝ่พิกัดมีความคิดเห็นทางการเมืองไม่ขัดแย้งต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใดจะกระทำให้ได้ดังนั้นจึงไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงต่างมีความไว้วางใจทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) ผลการวิจัย พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม จำแนกตามอายุ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อายุ ไม่ใช่สิ่งสะท้อนถึงทัศนะของประชาชน เพราะปัจจุบันคนผู้มียาญน้อยมีการศึกษาสูงขึ้นมีแนวคิดเท่าเทียมผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า และผู้ที่มีอายุมากหรือน้อยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ๆ กัน

3) ผลการวิจัย พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยทางสังคม พบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) ผลการวิจัย พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม จำแนกตามระดับอาชีพ พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพไม่ใช่สิ่งสะท้อนถึงทัศนะของประชาชน เพราะปัจจุบันคนที่มียาชีพเกษตรกร รับจ้าง เป็นต้น จนถึงอาชีพรับราชการ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นที่เท่า

เทียมกัน ทำให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

5) ผลการวิจัย พฤติกรรมการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีผลกระทบต่อการพัฒนาการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันเสียค่าน้ำมันรถในการเดินทางมาติดต่อบริการจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลเป็นปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมการเมืองแตกต่างกัน ชัดแย้งกับบุศรา โพธิ์สุข (2558 : 151-164) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่อเดือน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และขัดแย้งกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า ประชาชนที่ปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ต่างกัน มีผลกระทบต่อการพัฒนาการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระพุทธศาสนาสอนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการปกครองโดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่าในสังคมมนุษย์ หรือปัจจัยแห่งสังคมในกระบวนการอาศัยซึ่งกันและกัน การพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เพราะมนุษย์เท่านั้นที่มีการปกครองได้ หากจะนำหลักการปกครองเชิงพุทธศาสตร์เข้ามาประกอบ หรือบูรณาการให้เข้ากับการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ถือว่าเป็นแนวทางใหม่ เป็นแนวทางการปกครองที่เป็นไปเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ที่กล่าวว่า สัปปุริสธรรม เป็นหลักธรรมของสัตบุรุษ เป็นธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษเป็นคุณสมบัติของคนดี, เป็นธรรมของผู้ดี, เป็นแนวทางของนักปกครองที่ควรปฏิบัติยึดถือเพื่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพภายในองค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมพฤติกรรมการเมืองของนักการเมือง ตามหลักสัปปุริสธรรม 7

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมพฤติกรรมการเมืองของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดหนองคาย ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อย่างต่อเนื่องและโดยรอบด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองตามทัศนคติของประชาชน ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีจุดเด่นด้วย

2.2 ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองตามทัศนคติของประชาชน โดยใช้หลักธรรมอื่น ๆ ด้วย

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย

3.2 ควรส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองตามทัศนคติของประชาชน ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดถึงผู้นำท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ธนสร ธรรมสอน และ บุญทัน ดอกไธสง. (2558). ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือ. *วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. 10 (1), 171-190.
- บุศรา โพธิสุข. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พินเนศวร์สาร*. 12 (1), 151-164.
- ศุภักษร ตระกูลศิริ. (2553). *พฤติกรรมและการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสว่าง จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สนุก สิงห์มาตร. (2556). *พฤติกรรมทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของพลเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ด*. ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรพล พรหมกุล. (2557). *พฤติกรรมและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.